



طرح اولیه «تونل پوتین-ترامپ»

فرستاده ویژه ریاست‌جمهوری روسیه در امور همکاری اقتصادی با کشورهای خارجی اعلام کرد که صندوق سرمایه‌گذاری مستقیم روسیه به همراه شرکایش، اولین پل راه‌آهن بین روسیه و چین را به صورت تجاری تأمین مالی کردند. «کریل دیمیتریف» فرستاده ویژه ریاست‌جمهوری روسیه در امور همکاری اقتصادی با کشورهای خارجی با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: صندوق سرمایه‌گذاری مستقیم روسیه به همراه شرکایش، اولین پل راه‌آهن بین روسیه و چین را به صورت تجاری تأمین مالی کردند. این پل مسیر حمل بار را بیش از ۷۰۰ کیلومتر کاهش داد، او افزود: ما ۶ ماه پیش مطالعه امکان‌سنجی تونل روسیه-الاسکا را آغاز کرده‌ایم، شبکه راشاتودی با اشاره به این پیام مقام روس گزارش داد: طرح‌های اولیه «تونل پوتین-ترامپ» از ۶ ماه پیش در حال اجراست. راشاتودی خاطرنشان کرد که صندوق سرمایه‌گذاری مستقیم تحت ریاست دیمیتریف، اولین پل راه‌آهن روسیه-چین را از سال ۲۰۲۱ تأمین مالی کرد، رسانه روس، آن را پروژه‌ای مشابه توصیف کرد که می‌تواند تجارت را به اوج جدیدی برساند. تونل ترامپ-پوتین یک پروژه پیشنهادی زیرساختی جاه‌طلبانه است که اخیراً توسط مقامات روس مطرح شده و هدف آن اتصال فیزیکی روسیه به آمریکا از طریق یک تونل ریلی زیرآبی است.



سفر ونس به اسرائیل

رسانه عبری گزارش داد که معاون رئیس‌جمهور آمریکا قرار است در جریان سفر آتی خود به اراضی اشغالی فلسطین طی هفته جاری در خصوص انتقال به مرحله دوم طرح ترامپ برای غزه گفت‌وگو کند. به گزارش کانال ۱۲ رژیم صهیونیستی، «جی. دی. ونس» معاون رئیس‌جمهور آمریکا قصد دارد روز دوشنبه برای گفت‌وگو در مورد پیشرفت توافق برای بازگرداندن زندانیان کشته‌شده صهیونیست در غزه و پایان جنگ، به فلسطین اشغالی سفر کند. ونس همچنین درباره پیشبرد مرحله دوم طرح صلح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، که مربوط به خلع سلاح گروه حماس و ایجاد یک مرجع جایگزین برای اداره غزه است، گفت‌وگو خواهد کرد.



گفت‌وگوی صلح در دوحه

سختگوی طالبان افغانستان، پاکستان را به دلیل «نقض آتش‌بس توافق‌شده» محکوم کرد، اما گفت تا زمان برگزاری گفت‌وگوهای صلح در دوحه، از اقدام تلافی‌جویانه صرف‌نظر می‌کند. «ذبیح‌الله مجاهد»، سختگوی دولت افغانستان گفت که افغانستان حمله هوایی روز جمعه پاکستان به پکتیکا را نقض آتش‌بس توافق‌شده و تلاشی برای طولانی‌تر کردن درگیری بین دو کشور می‌داند. روز چهارشنبه، وزارت امور خارجه پاکستان پس از درگیری‌های مرزی، آتش‌بس ۴۸ ساعته با افغانستان را اعلام کرد. این آتش‌بس تا پایان مذاکرات آتش‌بس در دوحه قطر تمدید شد. افغانستان، پاکستان را به نقض آتش‌بس در شامگاه جمعه پس از حمله هواپیماهای جنگی پاکستان به شهرستان‌های برمال و ارگون در ولایت پکتیکا که منجر به کشته شدن هشت نفر، از جمله سه بازیکن کریکت افغان و زخمی شدن هفت نفر دیگر شد، متهم کرد. سختگوی طالبان افغانستان در شبکه اجتماعی ایکس گفت: «امارت اسلامی افغانستان جنایات مکرر نیروهای پاکستانی و نقض حاکمیت افغانستان را به شدت و با شدیدترین الفاظ محکوم می‌کند. چنین اقداماتی تحریک‌آمیز و تازش‌های عمدی برای طولانی‌تر کردن درگیری تلقی می‌شوند.» با این حال، او افزود که افغانستان به حل مسالمت‌آمیز درگیری اعتقاد دارد.

زمینه دارند و کار زیادی در این زمینه از غرب بر نمی‌آید.» با پذیرش این استدلال، در صورتی که مسکو هم نگاه مشابهی داشته باشد، روسیه حاضر نخواهد بود از اهداف کلیدی خود در جنگ چشم‌پوشی کند و صلحی را بپذیرد که خواسته‌هایش را به طور کامل تأمین نکند. در مقابل، آمریکا و متحدان اروپایی‌اش هم حاضر نخواهند بود خواسته‌های اساسی روسیه را تأمین کنند که این باعث ایجاد نوعی بن‌بست و دور از دسترس بودن صلح می‌شود.

هر چند روس‌ها در حال پیشروی و بنا بر روایت مرشایمر در حال پیروزی هستند، اما هزینه این پیروزی برای آن‌ها بسیار زیاد است و نگاه دیگری هم به جنگ وجود دارد. نشریه اکونومیست در تحلیلی پیرامون وضعیت میدان جنگ نوشته است: «روسیه در ازای دستاوردهایش در میدان نبرد، هزینه هنگفتی می‌پردازد. تهاجم تابستانی روسیه رو به پایان است. بسیاری در غرب بر پیشروی کند نیروهای این کشور و کمبود نیروی انسانی اوکراین تمرکز کرده‌اند اما این نگاه درستی به ماجرا نیست. نکته قابل توجه‌تر این است که روسیه در سومین و بزرگترین تهاجم خود، چقدر کم توانسته پیشروی کند و چه هزینه وحشتناکی را از نظر تلفات انسانی و تجهیزات پرداخته است. اگر تغییر بزرگی رخ ندهد، ولادیمیر پوتین قادر به پیروزی در میدان نبرد نخواهد بود. اینکه او با وجود این وضعیت همچنان به تلاش ادامه می‌دهد، نشان می‌دهد که ایده جدیدی در چنته ندارد.»

به نوشته اکونومیست، داده‌های ماهواره‌ای و تغییرات مناطق تحت کنترل، زمان تشدید درگیری‌ها را نشان می‌دهد و امکان یک ارزیابی تقریبی را فراهم می‌کند. این ارزیابی با بیش از ۲۰۰ برآورد معتبر از تلفات که توسط دولت‌های غربی و محققان مستقل ارائه شده، همخوانی دارد. اکونومیست با ترکیب این داده‌ها توانسته است تلفات روسیه را در طول زمان برآورد کند. این برآورد نشان می‌دهد که از ابتدای تهاجم تمام‌عیار روسیه به اوکراین یعنی از فوریه ۲۰۲۲ تا ژانویه امسال (۲۰۲۵)، کل تلفات روسیه (کشته و زخمی) بین ۶۴۰ هزار تا ۸۷۷ هزار سرباز بوده است که از این میان، ۱۳۷ هزار تا ۲۲۸ هزار نفر کشته شده‌اند. تا ۱۳ اکتبر، این آمار کل با افزایشی تقریباً ۶۰ درصدی، به ۹۸۴ هزار تا ۱ میلیون و ۴۳۸ هزار نفر تلفات رسیده که شامل ۱۹۰ هزار تا ۴۸۰ هزار کشته است. بر اساس ارزیابی اکونومیست، تلفات روسیه دستاورد ارضی متناسبی به همراه نداشته است. از زمانی که خطوط نبرد پس از ضدمحمله اول اوکراین در اکتبر ۲۰۲۲ ثابت شد، تقریباً جابه‌جا نشده‌اند و هیچ شهر بزرگی دست به دست نشده است. با سرعت پیشروی در ۳۰ روز گذشته، تصرف کامل باقی‌مانده چهار منطقه‌ای که پوتین ادعای مالکیت آن‌ها را دارد (لوهانسک، دونتسک، خرسون و زاپوریژیا) تا ژوئن ۲۰۳۰ طول خواهد کشید و اشغال کامل اوکراین ۱۰۳ سال دیگر زمان خواهد برد.

اکونومیست استدلال کرده است که با توجه به شیوه جنگیدن دو ارتش، فروپاشی ناگهانی در خطوط دفاعی اوکراین بعید است. نظارت دائمی پهپادها و سلاح‌های دقیق دوربرد، تجمع نیروها در نزدیکی خط مقدم را به اقدامی انتحاری تبدیل کرده است. پیشروی‌های تدریجی (هرچند بسیار پرهزینه) هنوز با فرستادن گروه‌های کوچک سرباز به «منطقه کشتار» ممکن است. شکستن خطوط اوکراین دشوار است و حتی در صورت رخنه، وارد کردن نیروها و تجهیزات انبوه برای بهره‌برداری از آن، بسیار دشوارتر است.

همزمان با تحولات میدان نبرد، روسیه در هفته‌های اخیر بارها حریم هوایی کشورهای شرق اروپا و جناح شرقی ناتو را نقض کرده که این موضوع نگرانی‌های زیادی را در میان کشورهای اروپایی و اعضای ناتو برانگیخته است. در واکنش به همین مسئله، اتحادیه اروپا و ناتو در حال هماهنگی برای ایجاد آنچه «دیوار پهپادی» نامیده می‌شود، هستند؛ این اقدام بخشی از راهبرد جدید اروپا برای تقویت توان بازدارندگی و دفاعی خود است. یورونیوز نوشته است، این دو نهاد تأکید دارند که نیاز فوری به ارتقای فناوری‌های دفاعی برای محافظت از قاره سبز در برابر موج حملات پهپادی و مقابله با پرواز جنگنده‌های روسی وجود دارد که به‌ویژه طی هفته‌های اخیر حریم هوایی ناتو در شرق اروپا را نقض کرده‌اند. ناتو در واکنش اولیه خود، از اجرای عملیات «دیدبان شرق» برای تقویت فوری دفاع در جناح، جایی که بیشتر تنش‌های ناشی از نقض حریم هوایی رخ داده، خبر داد. اما راهبرد میان‌مدت و بلندمدت بر حفاظت کامل از سراسر قاره در برابر اقداماتی متمرکز است که ناتو و بروکسل آن را به‌عنوان بخشی از «جنگ ترکیبی» روسیه توصیف می‌کنند. مارتین اودانل، مشاور ارشد فرمانده نظامی عالی ناتو در گفت‌وگو با یورونیوز گفت: «ناتو به‌طور طبیعی با اتحادیه اروپا و تمام متحدان خود همکاری می‌کند تا سامانه‌های دفاع هوایی را در سراسر جناح شرقی تقویت کند.» او افزود: «فرماندهی عالی متفقین در اروپا، جناح شرقی را نه فقط شامل کشورهای که مرز شرقی دارند، بلکه از شمالگان تا دریای سیاه، دریای مدیترانه و فراتر از آن، در عمق قلمرو اروپا ارزیابی می‌کند.» او دانل در پایان گفت: «همان‌طور که دبیرکل ناتو (مارک روت) گفته است، همه ما کشورهای جناح شرقی هستیم.»



زودی در بوداپست دیدار می‌کنند

رسید؛ در حالی که این آمار در ژانویه ۲۰۲۵ تنها ۸۳ پهپاد در شب بود.»

مؤسسه مطالعات جنگ (ISW) در ارزیابی جدید خود آورده است که اگر موشک‌های تاماهاک در اختیار اوکراین قرار می‌گرفت، حداقل ۱۹۴۵ هدف نظامی در داخل خاک روسیه در تبرس نیروهای اوکراینی قرار می‌گرفتند.

به‌رغم آثار قابل توجهی که تحویل دادن موشک‌های تاماهاک به اوکراین می‌توانست داشته باشد، دو عامل باعث می‌شود نتوان این موشک‌ها را «تغییردهنده بازی» دانست. اول، واکنش روسیه که در صورت افزایش حملات اوکراین به عمق خاک این کشور می‌توانست بسیار شدید باشد و شامل حملات گسترده به مناطق مسکونی و تلاش برای از بین بردن تمامی زیرساخت‌های انرژی در اوکراین یا حتی روی آوردن به تسلیحات تاکتیکی هسته‌ای باشد و دوم، محدودیت‌هایی که ایالات متحده برای انتخاب اهداف در نظر می‌گیرد بر این اساس است که سطح تنش‌ها میان مسکو و واشنگتن از یک حدی فراتر نرود و در نتیجه دست اوکراین برای استفاده از این موشک‌ها که احتمالاً در تعداد محدود در اختیار کی‌یف قرار می‌گرفت چندان باز نباشد.

▼ دست یابین اوکراین، پیشروی آرام و پرهزینه روسیه

نبرد میان نیروهای روسی و اوکراینی در مناطق شرق، شمال شرق، جنوب شرق و جنوب اوکراین در شرایطی ادامه دارد که روسیه هر چند با سرعتی اندک به پیشروی در خاک اوکراین ادامه می‌دهد و کی‌یف با چالش‌های زیادی برای فائق آمدن بر ضعف‌های ساختاری مواجه است.

جان مرشایمر، استاد علوم سیاسی و تحلیلگر برجسته آمریکایی هفته گذشته در گفت‌وگو با برنامه «پیرس مورگان آنسینسورد» در این باره گفت: «واقعیت این است که روس‌ها در حال پیروزی در این جنگ هستند. فرمانده ارتش اوکراین به نازگی اذعان کرده است که در مجموع تعداد نیروهای اوکراینی با نسبت ۳ به ۱ از تعداد نیروهای روسیه کمتر است و حتی در برخی مناطق بسیار مهم که درگیری در آنجا شدید است، این نسبت به ۶ به ۱ افزایش می‌یابد. حجم آتش هم نشان می‌دهد که روس‌ها برتری واضحی در این

استفاده از آن‌ها در اختیار کی‌یف قرار گرفت اما محدودیت در انتخاب اهداف و همچنین عدم دسترسی به اهدافی که در برد مفید این موشک‌ها قرار نداشتند باعث شد تا کی‌یف از یک سو بر تولید موشک‌ها و پهپادهای دوربرد در داخل و از سوی دیگر بر دریافت تسلیحاتی با برد مفید و دقت بیشتر متمرکز شود.

مقام‌های اوکراینی در ماه آگوست از موشک کروز بومی خود به نام فلامینگو رونمایی کردند که گفته می‌شود بردی حدود ۳۰۰۰ کیلومتر دارد. اوایل اکتبر نیز یک مقام پارلمان اوکراین در این باره گفت: «ما در حال توسعه تسلیحات دوربرد خود هستیم و به زودی از سامانه‌های بیشتری که بتوانند اعساق خاک روسیه را هدف قرار دهند رونمایی خواهیم کرد.»

اندیشکده مطالعات جنگ (ISW) مستقر در واشنگتن نیز نوشته است که برای روسیه اهمیت زیادی داشت که آمریکا موشک‌های تاماهاک را در اختیار اوکراین قرار ندهد: «کرم‌لین تلاش زیادی کرد که آمریکا را از دادن موشک‌های تاماهاک به اوکراین منصرف کند، زیرا می‌خواست پناهگاه امن خود در مناطق دور از خطوط مقدم جبهه جنگ را حفظ نماید. هرچند نیروهای اوکراینی هم‌اکنون نیز می‌توانند با پهپاد به عمق خاک روسیه حمله کنند، اما این پهپادها قدرت تخریب محدودی دارند و برای انهدام اهداف مهم و محافظت‌شده کافی نیستند. دستیابی اوکراین به موشک‌هایی با قدرت تخریب بالا مانند تاماهاک به این کشور امکان می‌دهد تا به اهداف نظامی حیاتی در عمق خاک روسیه، مانند کارخانه پهپادهای انتحاری در یلایوگا یا پایگاه هوایی انگلس-۲، آسیب جدی وارد کرده یا حتی آن‌ها را نابود کند. روسیه از پایگاه انگلس-۲ برای به پرواز درآوردن بمب‌افکن‌های استراتژیکی استفاده می‌کند که از آن‌ها موشک‌های کروز به سمت اوکراین شلیک می‌شود. روسیه با گسترش کارخانه یلایوگا، تولید پهپادهای انتحاری را به میزان قابل توجهی افزایش داده است. این امر به مسکو اجازه می‌دهد تا حملات پهپادی بزرگتر و پرتعدادتری علیه اوکراین ترتیب دهد. برای مثال، میانگین حملات پهپادی شبانه روسیه در سپتامبر ۲۰۲۵ به شی ۱۸۷ پهپاد دوربرد